

Motion till riksdagen

1989/90:Kr417

av Berndt Ekholm m.fl. (s)

Statsbidragen till andra trossamfund än svenska kyrkan

Statsbidragen till de "fria" trossamfunden har under hela 1980-talet minskat i realt värde. Kurvdiagrammet visar detta (se bilaga).

1
Verksamhetsbidraget består av ett bidrag till lokal verksamhet, ett till central och ett som etableringsstöd. Stödet till andlig vård vid sjukhus ingår i bidraget till lokal resp central verksamhet.

Medlemsutvecklingen har medfört en successiv förskjutning till förmån för invandrarnas trossamfund, vilket ytterligare kan komma att förstärkas genom en förändrad organisation för bidragsfördelningen. Realt har bidraget till invandrarnas trossamfund kunnat upprätthållas, dock utan hänsyn tagen till det starkt ökande medlemstalet. Bidraget till övriga trossamfund har som följd härav realt kraftigt försämrats, ca 35 %. Stödet till sjukhuskyrkan har fått skäras ned. Kostnadsbidraget har minskat med drygt 20 % realt under 1980-talet.

Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund har i sina anslagsäskanden de senaste åren föreslagit att ovanstående brister skulle rättas till genom några års realt ökande anslag. Så har inte skett. För 1990/91 äskar nämnden ett verksamhetsbidrag på 49 milj.kr., en ökning med 7,45 milj. kr. I statsbudgeten föreslår regeringen 43,25 milj. kr., en ökning med 1,65 milj.kr. Verksamhetsbidragen har under 80-talet ökat med ungefär 4 % per år.

Vid en jämförelse med utvecklingen för övriga folkrörelseanslag visar det sig, att de "fria" trossamfunden kraftigt missgynnats. Under perioden 1982-07-01 till 1989-07-01 har verksamhetsbidraget totalt minskat med realt ca 15 %.

Redan i motion 1985/86:Kr341 av Evert Svensson och Berndt Ekholm belystes frågeställningen och begärdes en samlad översyn och redovisning av folkrörelsestödet. Motionen hänvisades av kulturutskottet KrU1986/87:3 till folkrörelseutredningen, vilken dock ej vidtagit någon åtgärd.

En rättvisare fördelning av statsbidragen till de olika folkrörelserna måste komma till stånd. Därvid torde det vara uppenbart, att verksamhetsbidraget till trossamfunden måste få en real värdestegring under de närmaste åren.

Lokalbidraget består dels av ett lokalbidrag, dels av ett handikappanpassningsbidrag.

Lokalbidraget har under perioden 1982/83 – 1989/90 minskat med knappt

40 % i reallt värde. Om hänsyn tas till att byggnadskostnaderna ökat mer än konsumentpriserna är situationen ännu värre. Den genomsnittliga bidragstilldelningen till nybyggnation har endast varit 3,5–5 %. Bidraget är relativt, statens stöd till allmänna samlingslokaler marginellt. Nuvarande beloppstak på 700 000 kr. har inte kunnat utnyttjas, för övrigt ett tak som inte står i någon rimlig proportion till dagens byggkostnader.

Handikappanpassningsbidraget har inte på långt när räckt till. Det har medfört att SST sedan några år tillbaka inte längre tar emot några nya ansökningar. Vid ingången till 1990/91 beräknas ändå en kö finnas med ett bidragsbehov på 2,5–3 milj. kr., vilket är betydligt mer än ett års anslag.

Nämnden har under de senaste åren föreslagit åtgärder för att få stopp på det reallt fallande lokalbidraget. Dessa har dock inte vunnit gehör hos regeringen. För 1990/91 äskar nämnden ett lokalbidrag på 30 milj. kr., varav 5 milj. kr. för bidrag till handikappanpassning. Det innebär en ökning med drygt 18 milj. kr. I statsbudgeteten föreslår regeringen 12,15 milj. kr. varav 2 milj. kr. till handikappanpassning. Det är en ökning på knappt 0,5 milj. kr.

Det är nödvändigt, att lokalbidraget de kommande åren ökar reallt. Under några år har det t.o.m. minskat i löpande priser. Särskilt angeläget är det att handikappanpassningsstödet snabbt kan öka.

Utöver vad som ovan beskrivits drabbas trossamfunden av betydande kostnadsökningar som följd av skatteuppgörelsen. Samfunden är för sin verksamhet beroende av god tillgång på lokaler, vilket medför att moms på byggande och drift blir mycket kännbart. Den ideella verksamheten får ingen skattelättnad som kompensation och har inga andra möjligheter att kompensera sig. Uteblir ett ökat statligt stöd får man räkna med en nedskuren verksamhet inom den ideella rörelsen.

För att komma tillrätta med problemen ovan bör en skyndsam översyn göras av det statliga stödet till de "fria" trossamfunden. Detta förutsätter vi sker i samverkan med Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär en skyndsam översyn av det statliga stödet till andra trossamfund än svenska kyrkan.

Stockholm den 25 januari 1990

Berndt Ekholm (s)

Sven-Erik Alkemark (s)

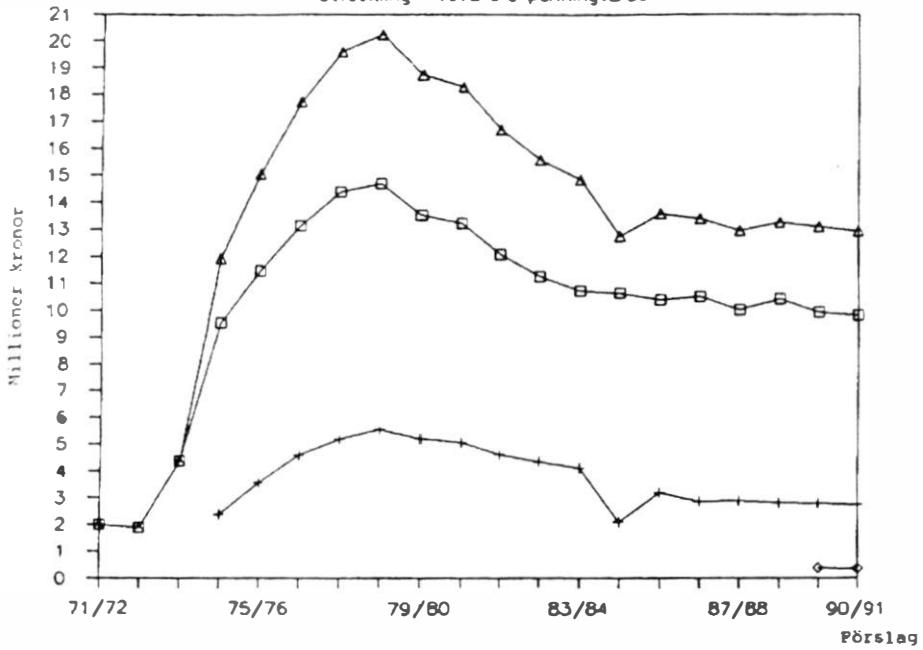
Berit Löfstedt (s)

Karl-Erik Svarthberg (s)

Evert Svensson (s)

Statsbidrag till trossamfund

Utveckling i 1972 års penningvärde

□ Verksamhetsbidrag

○ Utbildningsbidrag

+ Lokalbidrag

△ Summa

1983/84 Exkl. extraanslag av sysselsättnings-skäl för lokalbidrag 13 mkr, omräknat 4,3 mkr

1984/85 Exkl. extraanslag av sysselsättnings-skäl för lokalbidrag 16 mkr, omräknat 5,0 mkr